

Kurzuscím:	A mai német nyelv szociolingvisztikája
Típus:	gyakorlat
Kód:	BTNM622OMA-K3
Heti óraszám:	2
Kreditszám:	3
A számonkérés módja:	legalább 3 írásbeli teszt, aktív részvétel az órákon - gyakorlati jegy

Tematika:

A német nyelv különböző mediális, funkcionális, areális, társadalmi, genderalapú és stilisztikai változatainak szentelt szemináriumon a hallgatóknak a variációnyelvészet elméleti alapjai mellett lehetőségük van megismerkedni a német nyelv szociolingvisztikai kritériumok alapján osztályozott változataival. A szeminárium elvégzése után a hallgatók többek között számot tudnak majd adni a német nyelv különböző dialektusainak keletkezéséről, képesek lesznek nyelvi jegyek alapján a fontosabb dialektuscsoportok egymástól való megkülönböztetésére. Emellett a hallgatóknak képesnek kell lenniük a funkcionális változatok, különösen a társalgási, ill. köznyelv helyes azonosítására és alkalmazására, nemcsak elméleti, hanem gyakorlati szempontból is.

Leírás:

Hét	Téma
1.	Bevezetés, alapfogalmak. A német szociolingvisztika célja. A német nyelv nyelvi változatai.
2.	A német nyelvterület areális felosztása. A német nyelv nyelvjárásainak rendszere. A német mint pluricentrikus nyelv. A nemzeti változatok spektruma.
3.	Az osztrák nemzeti változat. A szövetségi német és az osztrák változat közötti főbb különbségek.
4.	A svájci nemzeti változat. A magyarországi németek nyelve.
5.	Stílusrétegek: beszélt nyelv vs. írott nyelv.
6.	Funkcionális változatok, stílusok: a hétköznapi nyelv és az irodalmi nyelv
7.	Funkcionális változatok: a tudományos nyelv és a szaknyelvek, a közigazgatás nyelve, a médiák nyelve.
8.	A német nyelv szociolektikus változatai.
9.	A „Kiezdeutsch“: egy új szociolektus.
10.	A német köznyelv: szintaktikai tendenciák.
11.	Köznyelv: Tendenciák a névszóragozás területén
12.	Köznyelv: Tendenciák az igeragozás területén
13.	Köznyelv: új szóképzési minták.

Kötelező irodalom:

Handout

Fakultatív irodalom:

Löffler, Heinrich (2010): *Germanistische Soziolinguistik. 4., neu bearbeitete Auflage*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.

Ammon, Ulrich (1995): *Die deutsche Sprache in Deutschland, Österreich und in der Schweiz: Das Problem der nationalen Varietäten*. Berlin & New York: de Gruyter.

Debrecen, 2023. február 14.

Iványi Zsuzsanna